

Arden Moore

Czego chcą psy

**Ilustrowana encyklopedia
mowy ciała psów**

100 POSTAW, EKSPRESJI, DŹWIĘKÓW I ZACHOWAŃ

GALAKTYKA

Arden Moore

Czego chcą psy

Ilustrowana encyklopedia
mowy ciała psów

G A L A K T Y K A

Tytuł wydania oryginalnego:
What Dogs Want
A Visual Guide to Understanding Your Dog's Every Move

Wydanie oryginalne © Global Book Publishing Pty Ltd 2012
Tekst © Global Book Publishing Pty Ltd 2012

All rights reserved
Wszelkie prawa zastrzeżone

Osobiste prawa autorskie przysługujące autorowi zostały potwierdzone.

Wydanie polskie © 2016 by Galaktyka sp. z o.o.

90-644 Łódź, ul. Żeligowskiego 35/37
tel. +42 639 50 18, 639 50 19, tel./fax 639 50 17
e-mail: info@galaktyka.com.pl; sekretariat@galaktyka.com.pl
www.galaktyka.com.pl
ISBN: 978-83-7579-558-5

Przekład: *Magda Urban*
Konsultacja: *Jacek Gałuszka*
Redakcja: *Aneta Wieczorek*
Redakcja techniczna: *Marta Sobczak*
Korekta: *Monika Ulatowska*
Redaktor prowadzący: *Marek Janiak*

Fotografia na I stronie okładki: *iStockphoto*
Fotografie na IV stronie okładki: *Shutterstock*
Projekt okładki: *Garamond*
Skład: *Garamond*

Pełna informacja o ofercie, zapowiedziach i planach
wydawniczych:
www.galaktyka.com.pl
info@galaktyka.com.pl; sekretariat@galaktyka.com.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Bez pisemnej zgody wydawcy książka ta nie może być powielana ani w częściach, ani w całości. Nie może też być reprodukowana, przechowywana i przetwarzana z zastosowaniem jakichkolwiek środków elektronicznych, mechanicznych, fotokopiarskich, nagrywających i innych.

Spis treści

Przedmowa 9

Wprowadzenie 10

100 postaw, ekspresji, dźwięków i zachowań

■ Postawy

1. Kulenie się 12
2. Pokazywanie brzucha 14
3. Stroszenie włosów 16
4. Położenie głowy na łapach 18
5. Okrężne machanie ogonem 19
6. Sztwyne machanie ogonem 20
7. Ukłon 22
8. Uniesienie przedniej łapy 24
9. Gonienie ogona 26
10. Podwinęty ogon 28
11. Chodzenie na tylnych łapach 30
12. Ocieranie się o meble 32
13. Uniesiony ogon 33
14. Drganie podczas snu 34

■ Ekspresje

15. Stulenie uszu 36
16. Uniesienie uszu 38
17. Uniesienie brwi 39
18. Świdrujące spojrzenie 40
19. Pochylenie głowy 42
20. Zmrużenie oczu 44
21. Spoglądanie w bok 46
22. Węszenie z otwartym pyskiem 47
23. Oblizywanie się 48
24. Otwarty, rozluźniony pysk 50
25. Pysk szczelnie zamknięty 51
26. Przekrzywienie głowy 52
27. Ziewanie 54
28. Kichanie 56

■ Dźwięki

29. Kłapanie pyskiem 58
30. Szczekanie wysokim tonem 60
31. Szybkie szczekanie 61
32. Monotonne szczekanie 62
33. Warczenie 64
34. Wycie 66
35. Dyszenie 68
36. Popiskiwanie 70
37. Ujadanie 72
38. Skowytanie 74

■ Zachowania indywidualne

39. Gryzienie lub lizanie łap 76
40. Niszczenie przedmiotów 78
41. Rozpruwanie zabawek 80
42. Saneczkowanie 82
43. Włóczęstwo 84
44. Gonienie zwierząt 86
45. Gonienie samochodów 88
46. Zakopywanie przedmiotów 90
47. Kopanie dołków 92
48. Tarzanie się w nieczystościach 94
49. Zjadanie trawy 96
50. Zjadanie przedmiotów 98
51. Wyjadanie z kocięj kuwety 100
52. Buszowanie w śmietniku 102
53. Rozchlapywanie wody z miski 104
54. Zjadanie odchodów 105
55. Załatwianie się w domu 106
56. Picie z muszli klozetowej 108

- 57. Krążenie po legowisku 110
- 58. Chowanie się w klatce 111
- 59. Lęk przed burzą 112
- 60. Unoszenie nogi do sikania 114
- 61. Darcie papieru 115

■ **Zachowania wobec psów**

- 62. Położenie głowy na drugim psie 116
- 63. Machanie przednimi łapami 118
- 64. Podsikiwanie po innych psie 119
- 65. Wąchanie się na powitanie 120
- 66. Lizanie pyska drugiego psa 122
- 67. Wskakiwanie na innego psa 124
- 68. Ciągnięcie na smyczy 126
- 69. Uderzanie ciałem 128
- 70. Pochylanie się w przód 130
- 71. Wspólne spanie 131
- 72. Kradzież zabawek 132
- 73. Szczekanie z domu 133

■ **Zachowania wobec ludzi**

- 74. Blokowanie drzwi 134
- 75. Opieranie się o ciebie 135
- 76. Lizanie po twarzy 136
- 77. Chwytywanie pyskiem 138
- 78. Kąsanie 140
- 79. Sikanie na powitanie 142
- 80. Obwąchiwanie gości 144
- 81. Przeciąganie liny 146
- 82. Nieodstępowanie właściciela 148
- 83. Siadanie na stopach 149
- 84. Rozpychanie się w łóżku 150
- 85. Skakanie na ludzi 152
- 86. Pasienie 154
- 87. Zatrzymywanie się 156
- 88. Gryzienie smyczy 157

- 89. Budzenie ludzi 158
- 90. Trącanie łapą 159
- 91. Szarpanie się na smyczy 160
- 92. Utykanie 162
- 93. Spanie pod kołdrą 164
- 94. Oglądanie telewizji 165
- 95. Przynoszenie przedmiotów 166
- 96. Żebranie 168
- 97. Wrażliwe łapy 170
- 98. Odmawianie jedzenia z miski 172
- 99. Kradzenie przedmiotów 174
- 100. Aportowanie 176

Typy behawioralne

- Uczuciowy 178
- Agresywny 178
- Zaniepokojony/zestresowany 179
- Szukający uwagi 179
- Znudzony 180
- Pewny siebie 180
- Ciekawski 181
- Dominujący 181
- Lękliwy 182
- Zadowolony 182
- Obsesyjno-kompulsywny 183
- Skory do zabawy 183
- Polujący 184
- Smutny 184
- Pobudzony seksualnie 185
- Uległy 185

- Indeks 186
- Podziękowania 192

1. Kulenie się

- Twój dog niemiecki nagle kurczy się do rozmiarów beagle'a, gdy wysoki mężczyzna o tubalnym głosie szybko zbliża się na wprost, by was powitać.
- Twój pies wycofuje się do kąta i obniża swoją pozycję ciała, chce się stać niewidzialny.
- Nieśmiały pies odgrywa rolę „niesamowitego, zmniejszającego się psa”, gdy psi szef miejscowego psiego parku kłusuje do niego, by go obwąchać.
- Och! W twojego psa wstąpił duch lęklivosti powodujący, że zwierzę drży i trzęsie się bez opamiętania.

RASY

- beagle
- cavalier king charles spaniel
- chin japoński
- cocker-spaniel
- dog niemiecki
- maltańczyk
- papillon
- pinczer miniaturowy
- szpic miniaturowy

O CO PSU CHODZI

Lękliwe psy nic sobie nie robią z tego, że ktoś nazwie je tchórzami, lecz nie chodzą też w koszulkach z napisem „Ugryź mnie”. Starają się zmniejszyć rozmiar ciała, by zakomunikować, że mają pokojowe zamiary i nie stanowią dla nikogo zagrożenia. Jest to psia wersja powiewania białą flagą na polu bitwy.

Niektóre psy kulą się, ponieważ były w przeszłości ofiarami przemocy fizycznej. Odsuwają się, by ochronić siebie i przekazać informację, że chcą być pozostawione w spokoju i w całości.

Zmniejszenie swojego rozmiaru jest również przejawem szacunku młodego psa wobec pewnego siebie, dorosłego psa.

UWAGI WETERYNARZA

- › *Psy mogą doświadczać skrajnego niepokoju i strachu i niekiedy łagodne traktowanie nie wystarcza, by ich samopoczucie się poprawiło. Niektóre psy potrzebują połączenia leków uspokajających z treningiem modyfikacji zachowań, by skutecznie się wyciszyć i poczuć bezpieczniej.*
- › *Psy, które się kulą, mogą być ofiarami przemocy i powinny być dokładnie zbadane przez lekarza weterynarii pod kątem obrażeń ciała.*

JAK REAGOWAĆ

Psy, które się kulą, nie szykują się do polowania, udając przyczajone tygrysy. Potrzebują wzmocnienia swojej pewności siebie. Dlatego daj im więcej czasu i przestrzeni podczas powitania. Gdy widzisz psa, który przykuca, obluzuje pysk i unika kontaktu wzrokowego, usiądź cicho na krześle lub na podłodze, kilka metrów od niego. Przemawiaj spokojnym, wesołym tonem i unikaj szybkich czy przesadnych gestów rękami.

Daj takiemu psu szansę, by nawiązał kontakt z tobą w odpowiednim dla niego momencie. Rzuć w jego kierunku smakołyk. Jeśli podejdzie, pozwól mu się obwąchać. Nie zbliżaj ręki nad głowę psa, gdyż może on odebrać ten gest jako groźbę i kłapnąć pyskiem, a nawet ugryźć cię ze strachu.

Pies, który się kuli, potrzebuje również rozwinąć swoje umiejętności społeczne. Zamiast zmuszać go do zapoznania się ze stadem obcych psów w parku, organizuj mu indywidualne, bezpieczne spotkania na ogrodzonym terenie, z dobrze zsocjalizowanymi psami.

21. Spoglądanie w bok

- Pies odwrócił głowę i spogląda kątem oka.
- Gotowy do zabawy pies ma rozluźnione mięśnie głowy i otwarty pysk.
- Pies zerka na ciebie, a następnie odwraca wzrok.

UWAGI WETERYNARZA

- › *Brak zaleceń medycznych dla tego zachowania.*

RASY

- To zachowanie dotyczy wszystkich ras.

O CO PSU CHODZI

Lękliwy albo zaniepokojony pies zerka na ludzi lub psy, którzy go onieśmielają, i może nawet kilka razy wydać policzki, by się uspokoić.

Radosny pies, który szuka twojej uwagi, będzie rzucać ci wymowne spojrzenia i przypadnie do ziemi w ukłonie, by jednoznacznie pokazać, że czas rozpocząć zabawę – od razu! Pies gotuje się w środku z powodu nagromadzonej energii i nie może się doczekać aportowania, przeciągania lub innej ulubionej gry.

Towarzyskie, pewne siebie psy wiedzą, że niegrzecznie jest wpatrywać się podczas witania się z innym psem. Na początku spotkania zerkają więc na inne psy, po czym odwracają wzrok.

JAK REAGOWAĆ

Możesz zgodzić się, by pies inicjował czasami zabawę, lecz nie pozwól mu być natrętnym czy roszczeniowym. Podtrzymuj swoją rolę łaskawego lidera, każąc pupilowi wykonać komendę „siad” bądź „zostań” na początku zabawy i sygnalizując słowem lub gestem jej koniec.

Gdy twój pies spotyka innego psa, połuzuj smycz i zachowuj się spokojnie i pewnie, by ich powitanie odbyło się w przyjaznej atmosferze.

22. Węszenie z otwartym pyskiem

- Pies węszy w powietrzu, układając pysk w kształt litery O.
- Po tym, jak spędziłeś czas z innym psem, twój pupil obwąchuje ci nogawki spodni z otwartym pyskiem.

RASY

- basset hound
- beagle
- bloodhound
- buldog
- coonhound
- foxhound amerykański
- husky syberyjski
- jamnik
- mops

UWAGI WETERYNARZA

- › *Psy o krótkich pyskach, charakterystycznych dla ras brachycefalicznych, takich jak mopsy czy buldogi, mogą mieć problemy z oddychaniem. Nie tolerują długiego przebywania w wysokich temperaturach i gdy przegrzeją się, mogą zacząć ciężko dyszeć.*

O CO PSU CHODZI

Psi nos wie wszystko. Pies ma ponad tysiąc razy lepszy węch niż ty. Odpowiada za to m.in. narząd przylemieszowy, położony w pobliżu podniebienia. Daje on dodatkową możliwość posmakowania zapachu, a nie tylko jego zwęszania.

Psy używają nosów, by tropić, rewirować i namierzać zapach w powietrzu. Psy tropiące, takie jak bloodhoundy i beagle, są hodowane w celu zwęszania i wytropienia zwierzyny. W czasie sprawdzania węchem danego obszaru otwierają pysk, by wychwytać konkretny zapach.

JAK REAGOWAĆ

Twój pies używa swojego doskonałego węchu, by zebrać informacje, podobnie jak ludzki detektyw pracujący nad sprawą kryminalną.

Po spędzeniu czasu z psem znajomego pozwól swojemu pupilowi przez kilka minut obwąchiwać twoje ubranie i zebrać ważne dla niego dane. Zachowuj się spokojnie i nie przeganiaj psa. Chcesz, by twój pies poznał zapach tego drugiego, bo dzięki temu, gdy się spotkają, powitają się po przyjacielsku.

51. Wyjadanie z kocięj kuwety

- Pies uważa kocią kuwetę za szwedzki bufet bez ograniczeń, otwarty 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.
- Zastanów się, dlaczego odkąd masz psa, czyszczenie kocięj kuwety zajmuje ci o wiele mniej czasu niż przedtem.
- Po przekąsce z kocięj kuwety pies tryumfalnie zbliża się do ciebie, by dać ci buziaka. Faj!

RASY

- To zachowanie dotyczy wszystkich ras.

O CO PSU CHODZI

Jedzenie kocich odchodów obtoczonych żwirkiem ma naukową nazwę koprofagii (odżywianie się odchodami). Bez względu na nazwę to zachowanie psów przeraża ludzi i szczerze ich obrzydza.

Jednym z głównych powodów, dla których psy uciekają się do zjadania odchodów, jest niedobór witamin w diecie. Posiłki, które psy otrzymują, mogą mieć zbyt mało białka, błonnika, tłuszczu lub nieodpowiednią ilość witaminy B.

Można też winić przodków psa. Zanim ludzie zaczęli się wtrącać w życie rodzinne psów, suka zjadała odchody swoich szczeniąt, by utrzymać norę w czystości, i tym samym zmniejszyć ryzyko zwabienia drapieżników.

Niektórym psom w wyjadaniu z kuwety chodzi o smak. Pamiętaj, że podniebienie psa ma inne preferencje niż twoje. Kocia karma zawiera dużo białka i często jest bardziej aromatyczna niż psia. Z tego powodu odchody w kuwecie mocno pachną i niektóre psy nie mogą im się oprzeć.

Są psy, które tak się zachowują, bo są znudzone i szukają sposobu na urozmaicenie swoich monotonicznych dni. „Polowanie” na kocie odchody może się stać jedną z ulubionych rozrywek psa, pomagających mu pokonać nudę.

UWAGI WETERYNARZA

- › *Poproś lekarza weterynarii o pomoc w wybraniu karmy, która ma wyższą zawartość białka i witamin, by twój pies otrzymywał zbilansowany pokarm.*

JAK REAGOWAĆ

Ważne, by dać kotu możliwość załatwiania swoich potrzeb w bezpiecznym, prywatnym miejscu, z dala od czającego się na jego kupę psa.

W drzwiach pomieszczenia z kocią kuwetą umieść psią bramkę, przez którą zwinny kot bez trudu przeskoczy, a która zablokuje drogę psu. Ewentualnie możesz umieścić kuwetę na wysokim blacie lub solidnej półce, poza zasięgiem psa. Możesz też kupić krytą kuwetę, do której nie zmieści się większy pies.

Zwiększ częstotliwość sprzątanía kuwety.

Nie możesz jednak pełnić straży przy kuwecie dzień i noc, więc spryskaj znajdujący się w niej żwirek enzymami trzustkowymi. Można je dostać w sklepach zoologicznych. Dzięki nim kocia kupa stanie się niesmaczna. Uważaj jednak, by ten środek nie spowodował, że kot zbojkotuje kuwetę.

59. Lęk przed burzą

- Twój zwykle posłuszny pies nie słucha komend „siad” lub „zostań”.
- Zanim usłyszysz pierwszy grzmot, pies już siedzi w wannie i trzęsie się.
- Próbując desperacko uciec przed burzą, przerażony pies wypada przez drzwi wejściowe lub, jeszcze gorzej, próbuje wyskoczyć przez okno.
- Podczas burzy niektóre, bardzo lubiące jedzenie psy odmawiają przyjmowania nawet swoich ulubionych smakołyków.

RASY

- bearded collie
- border collie
- golden retriever
- kelpie
- labrador retriever
- owczarek australijski
- mastif pirenejski
- whippet

O CO PSU CHODZI

Dudniące grzmoty i błyskawice mogą zmienić nawet największego psa w małego, przerażonego Pikusia. Psy mogą wyczuć ładunki elektryczne w powietrzu i wylapać węchem zmiany ciśnienia barometrycznego. Gdy burza się zbliża, jak również w jej trakcie, psy bojące się tego zjawiska często chodzą w tę i z powrotem, dyszą, a nawet załatwiają się w domu. Mogą też się chować, próbować uciec, ślinić się, szukać u ciebie wsparcia, stracić apetyt, ignorować komendy, mieć rozszerzone powieki, szczekać uporczywie lub piszczeć.

Lęk przed burzą jest częstszy u psów, niż nam się to wydaje. Często pies przejawia jego objawy w wieku dwóch lat i jeśli właściciel nic z tym nie zrobi, ta fobia będzie narastać.

UWAGI WETERYNARZA

- › *Lęk przed burzą to duży problem. Wymaga stosowania zarówno leków, jak i programu modyfikacji zachowań, opracowanego wspólnie przez lekarza weterynarii i behawiorystę zwierzęcego.*
- › *Najczęściej stosowanymi lekami przy tym zaburzeniu są amitryptylina, fluoksetyna, buspiron i diazepam. Badania wykazały również skuteczność melatoniny w uspokajaniu psów.*
- › *Być może twój pies już zawsze będzie bać się burzy, lecz ty możesz nauczyć się kontrolować sytuację.*

JAK REAGOWAĆ

Nigdy nie bij przestraszonego psa ani nie krzycz na niego. Pamiętaj, że fobia to nieracjonalna reakcja na wyobrażone zagrożenie. Karcenie psa za jego zachowanie świadczące o przeżywanym lęku jedynie pogorszy jego reakcję na bodźce wzrokowe, dźwiękowe i zmiany ciśnienia barometrycznego, związane z nadchodzącą burzą.

Nie przytulaj, nie głaszcz roztrzęsionego psa ani nie przemawiaj do niego jak do dziecka, by się uspokoił. Takie postępowanie jedynie utwierdzi psa w przekonaniu, że burzy należy się bać.

Odwróć uwagę psa ulubioną zabawą, zabiegami pielęgnacyjnymi lub inną aktywnością, którą lubi. Jeśli prognoza pogody zapowiada burzę, zapewnij psu większy wysiłek fizyczny na kilka godzin wcześniej. W ten sposób podniesiesz u niego poziom serotoniny, która zadziała jak środek uspokajający.

Rozważ zastosowanie produktów działających uspokajająco (np. mieszanek określonych esencji kwiatowych, feromonów kojących), muzykoterapii (szczególnie dźwięku harfy) i psich kamizelek uciskowych. Mogą one pomóc ukoić przestraszonego psa.

Inne skuteczne sposoby to włączenie wiatraka czy telewizora, by stworzyć szum w pomieszczeniu i zagłuszyć odgłosy burzy. Psy lubią nory, dlatego podczas burzy niektóre z nich czują się spokojniej w klatce umieszczonej w łazience, przy włączonym wentylatorze.

100 POSTAW, EKSPRESJI, DŹWIĘKÓW I ZACHOWAŃ

Autorka interpretuje postawy, ekspresje emocjonalne, dźwięki i zachowania psów wszelkich rozmiarów, w każdym wieku i każdej rasy. Z książki dowiesz się, co twój pupil chce powiedzieć, gdy cofa uszy, uporczywie szczeka lub podgryza cię w kostki. Odkryjesz również, dlaczego zachowuje się lub wokalizuje w dany sposób oraz jak powinieneś na to zareagować, by przyuczać psa do dobrych manier i zapewnić mu zdrowie. Każdemu ze 100 opisanych tu przypadków towarzyszy zdjęcie oraz wyjaśnienie, dlaczego pies tak postępuje i co chce ci w ten sposób przekazać.

W *Uwagach weterynarza* objaśnione są przyczyny medyczne danego zachowania, a informacja o rasach dodatkowo rzuca światło na genetyczne predyspozycje do niego.

O AUTORCE

Arden Moore jest autorką 24 książek o zwierzętach domowych, zwierzęcym konsultantem behawioralnym oraz założycielką społeczności internetowej FourLeggedLife.com. Dzieli swój dom z dwoma geniuszami psiej komunikacji – parą adoptowanych mieszańców, które reagują na imiona Chipper i Cleo.

www.galaktyka.com.pl